

Prvi deo

Pojmovi u vezi sa ponašanjem potrošača i kupaca (1)

⇒ Definisanje pojmoveva iz područja ponašanja potrošača	2
◆ Veza između istraživanja tržišta i marketinga sa ispitivanjem ponašanja potrošača 3	
◊ Problemi u vezi sa ispitivanjem ponašanja potrošača i kupaca 3	
◊ Definisanje pojma ponašanje potrošača 6	
◆ Definisanje i razgraničavanje pojmoveva kupac – korisnik – potrošač 7	
⇒ Psihološki zakoni, složenost odlučivanja potrošača i modeli ponašanja	12
◆ Psihološki zakoni i mogućnosti primene u marketingu 12	
◆ Način donošenja odluka potrošača 19	
◊ Značaj ispitivanja uticaja marke i imena proizvođača na odluke potrošača 19	
◆ Uopšteno o marketing modelima 23	
◊ Neoklasični ekonomski modeli ponašanja građana kao kupaca 27	
◊ Markovljevi modeli ponašanja potrošača 28	
◊ Autorski modeli ponašanja potrošača 29	
◊ Nikozijin model ponašanja kupaca 29	
◊ EKG-model ponašanja potrošača 30	
◊ Hauard-Šetov model ponašanja potrošača 32	
◊ Hauardov CDM-model odlučivanja potrošača 35	
◊ Shet-ov model porodičnog odlučivanja 36	
◊ Modeli grupnog odlučivanja o kupovini 37	
◊ Betmanov informacioni model izbora potrošača 37	
◊ Kotlerov-model stiimulansa na ponašanje potrošača 38	
◊ Kuperov-model analize potrošača 39	
◊ Engelov-model ponašanja potrošača 40	
◊ Kiner-Berdhardov model ponašanja potrošača 40	
◊ Bernova transakcionalna analiza u ocenjivanju ponašanja potrošača 40	
◊ Ego stanje u transakcionalnoj analizi 41	
◊ „Stroke“, jedinica stimulacije i prepoznavanja 44	
◊ Vreme u transakcionalnoj analizi 47	
◊ Međuljudske transakcije u transakcionalnoj analizi 48	
◊ Životne pozicije u transakcionalnoj analizi 50	
◆ Modeli predviđanja i prihvatanja novih proizvoda 51	

◊ Modeli predviđanja	51
◊ Razvijanje modela prihvatanja novih proizvoda	52
◊ Opšti model prihvatanja novih proizvoda	52
◊ Kategorizacija prihvatanja novih proizvoda	54
◊ Midgley-eva teorija inovatilog ponašanja potrošača	58
◆ Model ponašanja potrošača prema naporu i riziku kupovine	59
◊ Problematiziranje Murphy-Enis-ovog modela	59
◊ Klasifikacija proizvoda u onosu na ponašanje potrošača	60
◆ Opšti model porodičnog odlučivanja	62
⇒ Specifičnosti kupovina i odlučivanja organizacijskih kupaca	66
◊ Specifičnosti organizacijskih kupovina	66
◊ Specifičnosti odlučivanja o nabavki na poslovnom tržištu	67
◊ Autorski modeli ponašanja institucionalnih kupaca	69
◊ Robinson-Faris-Vindov model ponašanja institucija	69
◊ Vindov model ponašanja industrijskih kupaca	69
◊ Webster-Vindov model ponašanja industrijskih kupaca	70
◊ Šetov-model ponašanja industrijskih kupaca	71
◊ Nilsenov-model ponašanja industrijskih kupaca	74
◊ Kotlerov-model ponašanja industrijskih kupaca	75
◊ Newellov model uočenog rizika	76
◊ Turnbullov model međusobnog delovanja	77
◊ Komunikacijski model dijadičkih odnosa prodavac-kupac	77
⇒ Ekonomski faktori na ponašanje potrošača	82
◊ Teorija marginalne (granične) korisnosti	82
◊ Teorija indiferentnosti	87
◊ Teorija otkrivenе preferencije	89
◊ Necenovni faktori koji utiču na ponašanje potrošača	90
◊ Uticaj različitih tržišnih struktura na ponašanje potrošača	90
◊ Uticaj marketing-inovacija na ponašanje potrošača	91

Drugi deo

Psihološka ispitivanja ponašanja građana kao potrošača (95)

⇒ Psihološki (interni) faktori koji utiču na ponašanje građana kao potrošača	96
◊ Teorijska ishodišta ispitivanja ponašanja	97
◊ Uvod u psihologiju	97
◊ Biheviorizam	99

◊ Geštalt psihologija	102
◊ Analitička psihologija	104
◊ Individualna psihologija	105
◊ Humanistička psihologija	106
◊ Egzistencijalistička i egzistencijalna psihologija	107
◊ Eksperimentalna psihologija	108
◊ Klinička socijalna psihologija	109
◊ Industrijska psihologija	109
◆ Ispitivanje bazičnih psihičkih funkcija potrošača	110
◊ Kognitivne psihičke funkcije	110
◊ Konativne psihičke funkcije	112
◊ Emocionalne psihičke funkcije	115
Proces informisanja i učenja potrošača	118
◆ Proces javljanja potreba kod potrošača	118
◊ Mogućnosti promena potrošačevih imputa	119
◊ Mogućnosti uticaja na psihologiju potrošača	123
◊ Mogućnosti uticaja na informiranost potrošača o proizvodu	125
◊ Mogućnosti otkrivanja potreba potrošača	126
◆ Proces informisanja potrošača	126
◊ Senzorski sistem u procesu informisanja potrošača	128
◊ Konceptualni sistem u procesu informisanja potrošača	129
◊ Uslovljavanje u procesu informisanja potrošača	130
◊ Objasnjenje pojma percepcija	131
◆ Proces učenja potrošača	134
◊ Potkrepljivanje učenja potrošača	135
◊ Operantno učenje potrošača	136
= Faze procesa informisanja i učenja kupaca	138
◆ Percepcija kupaca u procesu informisanja	140
◊ Faza izloženosti uticajima stimulansa	141
▪ Selektivna distorzija	142
▪ Selektivna retencija	143
▪ Koncepcija sublimirane percepcije	144
▪ Koncepcija minimalno primetnih razlika	144
◊ Faza pažnje	145
▪ Oblici pažnje	146
▪ Faktori koji uslovjavaju pažnju	147
◊ Faza razumevanja i shvaćanja poruke	147
▪ Psihologija razumevanja	148
▪ Stepen razumevanja potrošača	148
▪ Idiografski metodološki postupak ispitivanja	151
◆ Proces prihvatanja i pamćenja poruke	151
◊ Proces pamćenja (memoriranje)	152
◊ Faze procesa pamćenja poruke	154
◆ Biheviorističke teorije učenja	158
◊ Klasično uslovljavanje	159

◊ Instrumentalno uslovljavanje	161
◆ Kognitivne teorije razumevanja	163
◆ Proces zaboravljanja poruke	167
◊ Ebbinghausov zakon i krivulja pamćenja i zaborava	167
◊ Cajgarnik-fenomen (efekat)	169
⇒ Ispitivanje navika i stavova potrošača u procesu odlučivanja o kupovini	170
◆ Ispitivanje uticaja ličnosti na ponašanje u kupovini	170
◊ Determinisanje pojmove kulture vrednosti i načina života	171
◊ Merenje programa vrednosti načina života	173
◊ Metoda posmatranja kulturnih trendova	175
◊ Analiza promena sistema vrednostnih orientacija	176
◊ Merenje i kategorije društvenih slojeva	178
◊ Istraživanje uticaja referentnih grupa na ponašanje ljudi	179
◊ Istraživanje lidera javnog mnenja	182
• Definisanje pojma lider mišljenja	182
• Sociometrijska metoda identifikovanja lidera	183
• Metoda ključnih podataka kod identifikovanja lidera	184
• Tehnika samooznačavanja kod identifikacije lidera	184
◊ Analiza kulturno-antropoloških i civilizacijskih osobina Srbija	185
◆ Uticaj navika, uverenja i stavova na ponašanje kupaca	193
◊ Ispitivanje ljudskih navika koje utiču na ponašanje potrošača	193
◊ Ispitivanje kupovnog i postkupovnog procenjivanja marke proizvoda	196
◊ Ispitivanje stavova koji utiču na ponašanje potrošača	197
• Fišbejinov model merenja stavova	201
• Merenje stavova modelom idealne tačke	202
• Merenje stavova modelom namere ponašanja	203
◊ Teorije o rutinskom ponašanju potrošača	203
• Krugmanova teorija pasovnog učenja	203
• Šerifova teorija društvene procene	205
• Model verovatnoće	206
◆ Teorije o učenju, navikama i odanosti potrošača	207
◊ Potrošačeve učenje	208
• Klasično učenje uslovljavanjem	208
• Posredno učenje po modelu	209
• Učenje spoznajom	210
◊ Model ponašanja potrošača po navikama	210
◊ Teorija o lojalnosti potrošača marki	211
◆ Povezanost uverenja, stavova i ponašanja	212
◊ Hajderova teorija balansa	212
◊ Festingerova teorija kognitivne disonancije	213
◊ Katz-Stoutlandova funkcionalna teorija	215
◊ Rosenbergova teorija očekivane vrednosti	217
◊ Fishbeinov mnogostruki model	218
◆ Povezanost stava sa ponašanjem	218
◆ Objašnjenje fenomena formiranja uverenja i stavova	219

◊ Uticaj informisanosti i znanja na stavove 221	
• Ograničenost znanja i stavovi 221	
• Delovanje autoriteta na stavove 221	
• Lični ciljevi, interesi i motivi kao stav 222	
◊ Uticaj aktualne motivacije na stavove 222	
◊ Uticaj trajnih karakteristika ličnosti na stavove 223	
⇒ Strategije promene stavova	224
◆ Promena stavova pojedinaca u skladu s grupom	225
◊ Zavisnost od karakteristika stavova 226	
◊ Zavisnost od karakteristika i motiva ličnosti 226	
◊ Zavisnost pojedinca od grupe 227	
◆ Specifični faktori koji utiču na formiranje i menjanje stavova	228
◊ Specifični faktori u vezi s referentnom grupom 228	
◊ Specifični faktori u vezi s komunikacijskom situacijom 229	
◊ Specifični faktori u vezi sa sadržajem komunikacije 230	
• Ocena važnosti stavova za lične ciljeve i motive 230	
• Stepen promena za koji se zalaže 230	
• Izazivanje emocije straha 231	
◊ Specifični faktori u vezi s organizacijom komunikacije 232	
• Raspored komunikacijskih argumenta 233	
• Izvođenje ili neizvođenje zaključka 234	
• Specifični faktori karakteristika komunikatora 234	
* Problem poverenja u komunikatora 234	
* Privaličnost i status komunikatora 235	
◆ Istraživanje uticaja sredstava masovnih komunikacija na stavove	235
◊ Mišljenja o efekтивности sredstava masovnih komunikacija 236	
◊ Način delovanja sredstava masovnih komunikacija 236	
◊ Delovanje pojedinih oblika sredstava masovnih komunikacija 237	
◆ Suština, principi i tehnike persuazivne komunikacije u promeni stavova	237
◆ Podržavanje stavova i otpor prema njihovom menjanju	239
◊ Faktori koji doprinose otpornosti prema menjanju stavova 239	
◊ Načini sticanja otpornosti na promenu stavova 240	
• Povezivanje s izvorima koje cemo 241	
• Mekgvajerova inokulaciona teorija namernog otpora 241	
• Ozgud-Tanenbaumova teorija kongruencije 242	
◆ Opšti uslovi i strategije menjanja stavova	243
◊ Opšti uslovi koji doprinose promeni stavova 243	
◊ Promena stavova pre odluke potrošača 244	
• Teorije o preduslovima za promenu stavova 244	
• Postupak promene modela stava 246	
◊ Promena stava nakon odluke potrošača o kupovini 247	
• Teorija nesklada (neravnoteže) 247	
• Teorije obeležja 247	
• Krugmanova teorija pasivnog učenja 248	
◆ Strategije za jačanje i promenu stava potrošača	248
◊ Strategije jačanja stavova 248	
◊ Strategije promene stavova 249	

Treći deo

Ispitivanje motiva i motivacije kupaca (251)

⇒ Psihološka analiza stavova, motiva i motivacije	253
◆ Analiza stavova	253
◆ Analiza motiva	254
⇒ Objasnjenje uticaja motiva na ponašanje kupaca	257
◆ Objasnjenje uticaja motiva na ponašanje kupaca	257
◆ Objasnjenje motivacionih procesa na ponašanje kupaca	258
⇒ Pristupi, orientacija i metode motivacionih istraživanja	261
◆ Metode intervjuisanja i anketiranja	262
◊ Metode opservacija i zaključivanja	263
◊ Grupni strukturirani intervju ili ankete	264
◊ Dubinski nestrukturirani intervju	265
◊ Test-baterija	266
◊ Psihografska istraživanja	266
◆ Metode testiranja	268
◆ Skale intenziteta	268
◆ Ispitivanje javnog mnjenja	269

Četvrti deo

Istraživanje procesa odlučivanja potrošača (271)

⇒ Proces odlučivanja kupaca o kupovini	273
◆ Analiza izbora ciljeva i izvora	273
◆ Teorije analize procesa kupovine potrošača	274
◊ Teorija stimulans - reakcija	274
◊ Teorija mentalnog stanja kupca	275
◊ Teorija potreba - satisfakcija	276
◊ Teorija problem - rešenje	277
◊ Teorija orijentisana na kupca	277
◊ Teorije orijentisane na proces odlučivanja potrošača	279
⇒ Faze u procesu odlučivanja kupaca	280
◆ Svesnost potrebe i želje, spoznaja problema u procesu odlučivanja kupca	284
◆ Traženje informacija u procesu odlučivanja kupca	286
◊ Procesi prijema podataka i informacija	288
• Interno traženje podataka i informacija	288
• Eksterno traženje podataka i informacija	289
• Prikupljanje podataka i informacija	289
• Kontinuelno prikupljanje podataka i informacija	289
• Zadatak marketinga u procesu kupčevog traganja	290
◊ Proces prerade podataka i informacija	291
◊ Proces prosledivanja informacija na mesto odlučivanja	291
◆ Procena alternativa i rešavanje problema u procesu odlučivanja	291

◆ Odluke kupaca o kupovini	294
◊ Ponašanje kupaca u procesu odlučivanja o kupovini	294
◊ Vrednosti koje utiču na izbor kupca	295
◊ Modeli kupčevog izbora proizvoda	296
◊ Problemi koji zaokupljaju kupca kod odlučivanja o kupovini	297
◊ Vrste procesa odlučivanja	298
⇒ Ispitivanje marketing okolnosti koji utiču na ponašanje potrošača u procesu odlučivanja o kupovini	301
◆ Merenje uticaja kategorija društvenih slojeva na ponašanje potrošača	301
◆ Merenje uticaja referentnih grupa na ponašanje potrošača	304
◆ Merenje porodičnog uticaja na donošenje odluka o kupovini	307
◊ Zajedničko odlučivanje porodice	307
◊ Podela uloga u procesu odlučivanja porodice	308
◊ Rešavanje konflikta kod porodičnog odlučivanja	309
◊ Merenje porodičnog odlučivanja	311
◆ Istraživanje životnog ciklusa proizvoda i merenje inovacija na ponašanje potrošača	314
◆ Istraživanje uticaja raznih okolnosti na ponašanje potrošača	316
◆ Ispitivanje ponašanja potrošača nakon kupovine	317

Peti deo

Motivi ponašanja i proces odlučivanja industrijskih kupaca (321)

⇒ Opšte karakteristike industrijskih kupaca	322
◆ Tipovi industrijskih kupaca	322
◆ Determinisanje potreba, zahteva i problema industrijskih kupaca	323
◆ Identifikovanje preduzetničke vizije budućnosti i poslovne misije kao razloga postojanja, poslovnih ciljeva i zadataka, te motiva industrijskih kupaca	324
◆ Teorijske razlike i sličnosti između industrijskih kupaca i građana kao potrošača	326
⇒ Istraživanje procesa odlučivanja industrijskih kupaca	329
◆ Istraživanje faktora koji utiču na odluke o nabavki industrijskih kupaca	330
◆ Istraživanje centara kupovine industrijskih kupaca	332
◆ Istraživanje faza i poslovnih funkcija koje učestvuju u odlučivanju	333
⇒ Istraživanja specifičnosti odlučivanja o nabavki industrijskih marketara	337
◆ Istraživanje procesa odlučivanja o kupovini marketing-preprodavača	337
◆ Istraživanje procesa odlučivanja o kupovini državnih organa (tržište institucija)	338
◆ Istraživanje metoda (strategija) kupovine industrijskih kupaca	339
◆ Istraživanja tipova kupovina industrijskih kupaca	339
⇒ Literatura	342